

**HƯỚNG DẪN THỰC HIỆN ĐIỀU CHỈNH NỘI DUNG DẠY HỌC
MÔN VẬT LÝ, CẤP THPT**

(Kèm theo Công văn số...../BGDDĐT-GDTrH ngày tháng 8 năm 2011 của Bộ Giáo dục và Đào tạo)

1. Mục tiêu của việc điều chỉnh nội dung dạy học

Điều chỉnh nội dung dạy học để dạy và học phù hợp với chuẩn kiến thức kỹ năng và mục tiêu giáo dục, phù hợp với thời lượng dạy học và điều kiện thực tế các nhà trường.

Điều chỉnh nội dung dạy học theo hướng cắt giảm các nội dung quá khó, trùng lặp, chưa thật sự cần thiết đối với học sinh (HS), các câu hỏi, bài tập đòi hỏi phải khai thác quá sâu kiến thức lý thuyết, để giáo viên (GV), HS dành thời gian cho các nội dung khác, tạo thêm điều kiện cho GV đổi mới phương pháp dạy học theo yêu cầu của chương trình giáo dục phổ thông.

2. Thời gian thực hiện

Hướng dẫn này dựa trên sách giáo khoa (SGK) của Nhà Xuất bản Giáo dục Việt Nam ấn hành năm 2011 và được áp dụng từ năm học 2011 - 2012. Nếu GV và HS sử dụng SGK của các năm khác thì cần đối chiếu với SGK năm 2011 để điều chỉnh, áp dụng phù hợp.

3. Hướng dẫn thực hiện các nội dung

Ngoài các nội dung đã hướng dẫn cụ thể trong văn bản, trong cột Hướng dẫn thực hiện ở các bảng dưới đây cần lưu ý thêm một số vấn đề sau:

Đối với các bài, các phần không dạy thì GV dùng thời lượng của các bài, các phần này dành cho các bài, các phần khác hoặc sử dụng để luyện tập, củng cố, hướng dẫn thực hành cho HS. Không ra bài tập và không kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của HS vào những nội dung được hướng dẫn là "không dạy" hoặc "đọc thêm". Tuy nhiên, GV, HS vẫn có thể tham khảo các nội dung đó để có thêm sự hiểu biết cho bản thân.

Trên cơ sở khung phân phối chương trình của môn học, các sở GDĐT, phòng GDĐT chỉ đạo các trường và GV điều chỉnh phân phối chương trình chi tiết đảm bảo cân đối giữa nội dung và thời gian thực hiện, phù hợp với điều chỉnh nội dung dạy học dưới đây.

Toàn bộ văn bản này được nhà trường in sao gửi cho tất cả GV bộ môn.

3.1. Lớp 10

Stt	Chương	Bài	Trang	Nội dung điều chỉnh	Hướng dẫn thực hiện
1	I	Bài 1: Chuyển động cơ	8	Bài tập 9 trang 11 SGK.	Không yêu cầu HS phải làm.
2	I	Bài 3: Chuyển động thẳng biến đổi đều	16	Mục II.3. Công thức tính quãng đường đi được của chuyển động thẳng nhanh dần đều.	Chỉ cần nêu công thức (3.3) và kết luận.
3	I	Bài 5: Chuyển động tròn đều	29	Mục III.1. Hướng của vectơ gia tốc trong chuyển động tròn đều.	Chỉ cần nêu kết luận về hướng của vectơ gia tốc.
				Bài tập 12 trang 34 SGK.	Không yêu cầu HS phải làm.
4	II	Bài 9: Tổng hợp và phân tích lực. Điều kiện cân bằng của chất điểm	54	Bài tập 9 trang 58 SGK.	Không yêu cầu HS phải làm.
5	II	Bài 13: Lực ma sát	75	Mục II. Lực ma sát lăn và mục III. Lực ma sát nghỉ.	Đọc thêm.
				Câu hỏi 3 trang 78 SGK.	Không yêu cầu HS phải trả lời.
				Bài tập 5 trang 78 và bài tập 8 trang 79 SGK.	Không yêu cầu HS phải làm.
6	II	Bài 14: Lực hướng tâm	80	Mục II. Chuyển động li tâm.	Không dạy.
				Câu hỏi 3 trang 82 SGK.	Không yêu cầu HS phải trả lời.
				Bài tập 4 trang 82 và bài tập 7 trang 83 SGK.	Không yêu cầu HS phải làm.

7	III	Bài 19: Quy tắc hợp lực song song cùng chiều	104	Mục I.1. Thí nghiệm.	Không dạy.
				Bài tập 5 trang 106 SGK.	Không yêu cầu HS phải làm.
8	III	Bài 21: Chuyển động tịnh tiến của vật rắn. Chuyển động quay của vật rắn quanh trục cố định.	111	Mục II.3. Mức quán tính trong chuyển động quay.	Không dạy.
				Câu hỏi 4 trang 114 SGK.	Không yêu cầu HS phải trả lời.
				Bài tập 10 trang 115 SGK.	Không yêu cầu HS phải làm.
9	IV	Bài 25: Động năng	134	Mục II. Công thức tính động năng.	Chỉ cần nêu công thức và kết luận.
10	IV	Bài 26: Thế năng	137	Mục I.3. Liên hệ giữa biến thiên thế năng và công.	Đọc thêm.
11	IV	Bài 27: Cơ năng	142	Mục I.2. Sự bảo toàn cơ năng của một vật chuyển động trong trọng trường.	Chỉ cần nêu công thức (27.5) và kết luận.
12	VI	Bài 33: Các nguyên lý của nhiệt động lực học	175	Mục II.1. Quá trình thuận nghịch và không thuận nghịch.	Không dạy.
13	VII	Bài 35: Biến dạng cơ của vật rắn	188	Cả bài.	Đọc thêm.

3.2. Lớp 11

Stt	Chương	Bài	Trang	Nội dung điều chỉnh	Hướng dẫn thực hiện
1	I	Bài 4: Công của lực điện	22	Bài tập 8 trang 25 SGK.	Không yêu cầu HS phải làm.

2	I	Bài 6: Tự điện	30	Công thức năng lượng điện trường $W = \frac{Q^2}{2C}$ trong mục II.4. Năng lượng tự điện.	Không dạy.
				Bài tập 8 trang 33 SGK.	Không yêu cầu HS phải làm.
3	II	Bài 7: Dòng điện không đổi. Nguồn điện	36	Mục V. Pin và acquy.	Đọc thêm.
4	II	Bài 9: Định luật Ôm đối với toàn mạch	50	Mục I. Thí nghiệm.	Không dạy.
				Mục II. Định luật Ôm đối với toàn mạch.	Chỉ cần nêu công thức (9.5) và kết luận.
5	II	Bài 10: Ghép các nguồn điện thành bộ	55	Mục I. Đoạn mạch chứa nguồn điện (nguồn phát điện) và mục II.3. Bộ nguồn hỗn hợp đối xứng.	Không dạy.
6	III	Bài 13: Dòng điện trong kim loại	74	Bài tập 7, bài tập 8 trang 78 SGK.	Không yêu cầu HS phải làm.
7	III	Bài 14: Dòng điện trong chất điện phân	79	Mục I. Thuyết điện li.	Không dạy vì đã học ở môn Hóa học.
				Câu hỏi 1 trang 85 SGK.	Không yêu cầu HS phải trả lời.
				Bài tập 10 trang 85 SGK.	Không yêu cầu HS phải làm.
8	III	Bài 15: Dòng điện trong chất khí	86	Mục III.3. Hiện tượng nhân số hạt tải điện trong chất khí trong quá trình dẫn điện không tự lực.	Không dạy.
				Mục IV. Quá trình dẫn điện tự lực trong chất khí và điều kiện để tạo ra quá trình dẫn điện tự lực	Chỉ cần nêu được khái niệm sơ lược về quá trình phóng điện tự lực.
				Câu hỏi 2 trang 93 SGK.	Không yêu cầu HS phải trả lời.
				Bài tập 9 trang 93 SGK.	Không yêu cầu HS phải làm.

9	III	Bài 16: Dòng điện trong chân không	95	Cả bài.	Đọc thêm.
10	III	Bài 17: Dòng điện trong chất bán dẫn	101	Mục V. Tranzito lưỡng cực p-n-p. Cấu tạo và nguyên lý hoạt động.	Đọc thêm.
				Câu hỏi 5 trang 106 SGK.	Không yêu cầu HS phải trả lời.
				Bài tập 7 trang 106 SGK.	Không yêu cầu HS phải làm.
11	III	Bài 18: Thực hành: Khảo sát đặc tính chỉnh lưu của diốt bán dẫn và đặc tính khuếch đại của tranzito	108	Phần B. Khảo sát đặc tính khuếch đại của tranzito.	Không dạy.
				Bài 4,5,6 trang 114 SGK.	Không yêu cầu HS phải làm.
12	IV	Bài 19: Từ trường	118	Mục V. Từ trường Trái Đất.	Không dạy.
13	IV	Bài 22: Lực Lo-ren-xơ	134	Mục I.2 Xác định lực Lo-ren-xơ.	Chỉ cần nêu kết luận và công thức (22.3).
				Mục II. Chuyển động của hạt điện tích trong từ trường đều.	Không dạy.
14	V	Bài 24: Suất điện động cảm ứng	149	Mục I.2. Định luật Fa-ra-đây.	Chỉ cần nêu công thức (24.3), (24.4) và kết luận.
				Bài tập 6 trang 152 SGK.	Không yêu cầu HS phải làm.
15	V	Bài 25: Tự cảm	153	Công thức (25.4) của mục III.2. Năng lượng từ trường của ống dây tự cảm.	Không dạy.
				Bài tập 8 trang 157 SGK.	Không yêu cầu HS phải làm.
16	VII	Bài 28: Lăng kính	176	Mục III. Các công thức lăng kính.	Không dạy.
17	VII	Bài 30: Giải toán về hệ thấu kính	191	Cả bài.	Không dạy.

3.3. Lớp 12

Stt	Chương	Bài	Trang	Nội dung điều chỉnh	Hướng dẫn thực hiện
1	I	Bài 3: Con lắc đơn	14	Mục III. Khảo sát dao động của con lắc đơn về mặt năng lượng.	Chỉ cần khảo sát định tính.
				Bài tập 6 trang 17 SGK.	Không yêu cầu HS phải làm.
2	II	Bài 8: Giao thoa sóng	41	Mục II. Cực đại và cực tiểu.	Chỉ cần nêu công thức (8.2), công thức (8.3) và kết luận.
3	III	Bài 12: Đại cương về dòng điện xoay chiều	62	Mục III. Giá trị hiệu dụng.	Chỉ cần nêu công thức (12.9) và kết luận.
				Bài tập 3 và bài tập 10 trang 66 SGK	Không yêu cầu HS phải làm.
4	III	Bài 13: Các mạch điện xoay chiều	67	Cả bài.	Chỉ cần nêu các công thức liên quan đến các kết luận và các kết luận.
				Bài tập 5 và bài tập 6 trang 74 SGK.	Không yêu cầu HS phải làm.
5	III	Bài 15: Công suất điện tiêu thụ của mạch điện xoay chiều	81	Mục I.1. Biểu thức công suất.	Chỉ cần đưa ra công thức (15.1).
6	III	Bài 16: Truyền tải điện năng. Máy biến áp	86	Mục II.2. Khảo sát thực nghiệm một máy biến áp.	Chỉ cần nêu công thức (16.2), (16.3) và kết luận.
7	III	Bài 17: Máy phát điện xoay chiều	92	Mục II.2. Cách mắc mạch ba pha.	Không dạy vì đã học ở môn Công nghệ.
8	III	Bài 18: Động cơ không đồng bộ ba pha	95	Mục II. Động cơ không đồng bộ ba pha.	Không dạy vì đã học ở môn Công nghệ.
9	IV	Bài 21: Điện từ trường	108	Mục I.2.a. Từ trường của mạch dao động và mục II.2. Thuyết điện từ Mắcxơlen.	Không dạy.
10	VI	Bài 32: Hiện tượng quang – phát quang	163	Bài tập 5 trang 165 SGK.	Không yêu cầu HS phải làm.

11	VI	Bài 34: Sơ lược về Laze	170	Mục I.2. Sự phát xạ cảm ứng và mục I.3. Cấu tạo của laze.	Không dạy.
12	VII	Bài 37: Phóng xạ	188	Mục II.2. Định luật phóng xạ.	Chỉ cần nêu công thức (37.6) và kết luận.
13	VII	Bài 39: Phản ứng nhiệt hạch	200	Mục III. Phản ứng nhiệt hạch trên Trái Đất.	Không dạy.
14	VIII	Bài 40: Các hạt sơ cấp	206	Cả bài.	Đọc thêm.
15	VIII	Bài 41: Cấu tạo vũ trụ	210	Cả bài.	Đọc thêm.
